

Bijlage memo Experimentenkader Batterijopslag Flevoland (memo beeldvorming PS)

In deze bijlage wordt nadere informatie gegeven over het instrument Experimentenkader (ad A) en batterijopslag in het algemeen (ad B).

Ad A Experimentenkader

Dit instrument is opgenomen in het Omgevingsprogramma provincie Flevoland (hierna te noemen: Omgevingsprogramma).

Het Omgevingsprogramma beschrijft het beleidskader voor ruimtelijke ontwikkelingen die hierin voorzien zijn. Voor ontwikkelingen en activiteiten die nieuw zijn, waar het Omgevingsprogramma of de Beleidsregel kleinschalige ontwikkelingen in het landelijk gebied niet in voorzien heeft dan wel beperkend voor is, bestaat de mogelijkheid om medewerking hieraan te verlenen als provincie door middel van het instrument Experimentenkader. Op deze wijze kunnen gewenste integrale ontwikkelingen uit de Omgevingsvisie mogelijk worden gemaakt. In dat geval kan het planologisch regime voor dat gebied op experimentele basis worden verruimd cq van het provinciale beleid van Provinciale Staten af te wijken.

Aan het experimentenkader ligt een tussen gebiedspartners overeengekomen integraal gebiedsplan ten grondslag, waarin een kwaliteitsimpuls voor het gebied moet worden aangetoond. Het plan moet inzicht bieden in:

- de ambities voor versterking van de vitaliteit van het landelijk gebied;
- het waarborgen en verbeteren van de kwaliteit van het landelijk gebied (natuur, landschap, cultuurhistorie, aardkundige waarden, extensieve vormen van recreatie);
- de wijze waarop met de bestaande situatie en functies in het gebied wordt omgegaan;
- de wijze waarop hierbij omgegaan wordt met natuurwaarden;
- de wijze waarop het experiment past binnen de Omgevingsvisie en bijdraagt aan de provinciale opgaven.

Er geldt een motiveringsplicht op basis van de Ladder van duurzame verstedelijking. Deze ladder, opgesteld door het Rijk, is bedoeld om een zo duurzaam mogelijk gebruik van de ruimte te waarborgen, en toetst de motivatie om de mogelijkheden in het landelijk gebied te benutten boven die in het stedelijk gebied.

Op basis van de uitkomst van de experimenten kunnen voorstellen komen om het ruimtelijk beleid structureel aan te passen. Dit gebeurt op basis van een evaluatie van het experimentkader. Dit betekent niet dat er per definitie beleid ten aanzien van batterijopslag komt. Het experimentenkader is een bevoegdheid van Gedeputeerde Staten. Voordat Gedeputeerde Staten besluiten tot medewerking aan planontwikkeling op experimentele basis, worden Provinciale Staten geraadpleegd.

Ad B Batterijopslag in het algemeen

Grootschalige batterijopslag wordt als ontwikkeling al geruime tijd genoemd en recent komen ook daadwerkelijk de initiatieven in beeld. Dit geldt niet alleen voor Flevoland maar vindt ook plaats in de andere provincies. Aanleiding voor deze ontwikkeling hangt enerzijds samen met de opgewekte energie (via wind- en zonne-energie) en de relatie die vanuit deze ontwikkeling wordt gelegd met de momenteel optredende netcongestie. Batterijopslag is de algemene noemer voor verschillende functies die batterijopslag in zich kan hebben binnen de elektriciteitsinfrastructuur:

- fungeren als opslagcapaciteit vanuit de opwek van zon of wind als er niet kan worden ingevoed op het elektriciteitsnet, vanuit de batterij-opslag kan dit dan invoeding op een ander moment plaatsvinden als er wel voldoende transportcapaciteit is;

- Het ondersteunen van de netfrequentie van 50 hertz (balancing) om op deze wijze de stabiliteit en leveringszekerheid te faciliteren;
- Het invoeden van extra elektriciteit op het elektriciteitsnet als er sprake is van een (piek)behoefte aan elektriciteit;
- Door middel van batterij-laden op momenten van goedkope elektriciteit en het weer ontladen van batterijen op momenten van duurdere prijzen als zodanig handelen op de elektriciteitsmarkt;
- Daarnaast kunnen batterijen op het net van verschillende netbeheerders (TenneT of Liander) worden aangesloten wat mede gerelateerd is aan hun opslagcapaciteit en functie;
- Een aantal van de voorgaande functies kan een batterij tegelijkertijd uitvoeren;
- Al de bovenstaande functies zijn onderdeel van het verdienmodel van grootschalige batterij-opslag op basis van in- en verkoop van elektriciteit of vergoedingen voor netfuncties vanuit de netbeheerder;

Onderkend dient te worden dat een evenwichtige verdeling over de provincie een belangrijk element is. Een te grote hoeveelheid opslagcapaciteit en koppeling aan de elektriciteitsinfrastructuur kan een situatie van netcongestie vergroten wat uiteraard niet gewenst is. Deze evenwichtigheid en regulering is ook zorg van de netbeheerders en wordt momenteel op nationaal niveau onderzocht qua beleidsbehoefte cq regulering.

De locatie waar een batterij kan worden gepositioneerd is veelal gekoppeld aan opweklocaties van wind en/of zon en veelal in de directe nabijheid van een onderstation (van een Gesloten Distributie Systeem).

Vanuit die situering van de batterijopslag en de soort functie kan overwogen om de batterijopslag een permanent karakter te geven of voor een bepaalde tijd, dit dan in samenhang met de afgegeven omgevingsvergunning van de opwek.